

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 6 pengő, félévre 3 pengő

Egyes szám ára 15 fillér

Külföldre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.

Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Laptulajdonos: MINERVA R.T.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

A honvéd.

A magyar honvéd ma már fogalom. Nem is kell azt mondani, hogy magyar. Elég, ha azt mondjuk, hogy honvéd, mert ha honvédról van szó, az akkor csak a magyar honvéd lehet.

Ez a honvéd ma a világ legelső katonanemzetének havi egy vonalban, egy erében és egyenlo bőséssel harcol. Magáért! A hazáért! A jövőért! Mind a háromért s ebben az egész új Európáért. Azt is tudjuk, ki és mi ellen

harcol. Egy rendszer ellen, melynek szörnyű, de, feltételezhető, emberfelelőbb, embertelenlőbb a világtörténelem nem ismert. Egy rendszer ellen, amely nem az építési, hanem a rombolási tekintetű az államfelfuttatás alapjának. Egy rendszer ellen, melynek eddig gondosan rejtgetett belső szörnyűségeit csak most látja ámulva és szörnyűlködve a világ. A magyar honvéd ennek a rendszernek a megsemmisítéséért végzett fogott fegyvert és ezért menettel a német bajtársakkal egyetemben. Ez a félelmetes hatalom, melyet a világháború előtt a cseri Oroszországnak neveztek, mindig lenyegelő árnyék emelkedett a hozzáképest magyar Magyarországra lelt. Nygyvennyolcban beart volt és elert Villagóság. De már a világháború idején megtorpant a Kárpátokban, ahol magyar népfelkelők derekig érő hóban, fagyott kezekkel-lábakkal hónapokig tartották fenn a magyar

alföldre rázúduló akará támadást. Uzsoknál megállott az orosz gözhenger és Gorlicénél visszafelé gürdült.

Es ma? Kétszáz kilométerre a magyar határtól haladva rohan a honvéd. elő a megvert szovjet katonára, támasz, a deszákéges magyar honvéd. Nincs előtte akadály. Felrohantott hidak, megduzzasztott folyók, aláakadályozott terepek nem állítják meg a lendületét, mert ebben a lendületben Isten lelke és a győzelem szelleme lüktet.

annak a győzelemnek a szelleme, mely megszabadítja Európa népeit egy negyedszázados rémtől, a sorvasztó, a romboló bolsevizmusból.

Elképzelné szörnyűség, mi lett volna Európából, ha ez a szennyes szemleli iszap egy napon előtört volna. Több volna, mint parázs felhőszakadás utána a fel nem tartózkodható áradat, magával sodorva mindent, s hagyva maga után romot, gyszert, pusztulást, amiből sohase sarjadhathott volna biztató élet. Es mi lett volna belőlünk, szép Magyarországból, Szent István áldott földjéből, mely fölött a Patrona Hungariae (Magyarország patronája) védő szelleme lebeg, ha előtört ez az irizatos áradat...! Magyarok, testvéreim, el tudjátok-e képzelni, mi lett volna belőlünk??

A magyar honvéd ezért meggy most fáradszátlanul előre, hogy ez a szörnyesületenség soha meg ne történhessen. Azért megy, hogy megszüntesse lelkiünk a liúre nyomást, hogy nyugodtan hajthassuk párnára fejünket mi, litthon maradtok. Annak a tudatnak a bizonyosságát köleszini nekünk az ő menetekük, hogy amely nemzetnek ilyen katonafinai vannak, annak élése van, s ha élése van, akkor jövendője is van.

Hogy hullik közben a drága magyar vér? Sajnos, vérzik a honvéd is, mint hősi bajtársa, a nagy német birodalom katonája is. De ez a vérhullás peszeletli meg a jövőt egyfelől, másfelől annak a felismerésért, hogy a magyar nemzet ezért a bálor, hősi kiállásért többet érdemel, mint bár-mely más nemzet. A magyar honvéd ma, a végtelen orosz meztől, a történelmi Magyarország jógaért veredik és vérzik. Es ha van történelmi igazság, akkor meg is kell kapnia, amiért veredik és vérzik. A magyar honvéd ma a magyar élet és a magyar jövendő, Nagy-magyarországt!

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

A falu a nemzet ereje

Ennek az igazságnak ereje és időszűrésége annál nyilvánvalóbbá válik, minél jobban tudatára ébredünk annak, hogy nem a falu van rávalva a városra, hanem a város kapja az utánpótlást a falutól. Mi bát a legelső és legfőbb feladat? Az, hogy a falu népet erősebb és még erősebbé kell tennünk, első sorban gazdaságilag, de természetesen kulturális szempontból is.

Tegadhatalan, hogy a kormány cselekvőkézzel állott a székely nép megsegítése mellé. Azonban a megsegítés és általában a lerongyolódott székelység felemelése annyira sürgős és annyira általános kell legyen, hogy a megsegítés, a székely nép gazdasági felemelése nem történhetik részletintézkedésekkel. A Székelyföld és a székely lakosság felemelését intézményessé és általánossá kell tenni.

Arra gondolunk, hogy a földművelésügyi minisztériumból kell kiinduljon egy hatalmas és minden irányban kiterjedő intézkedés, melynek célja a székely nép gazdasági megerősítése kell legyen.

A földművelésügyi minisztérium valóságos érdekképviseelője kell legyen a székely népnek és pedig olyan mértékben, hogy elkezdve a székely napszámostól és pásztortól, a 4-5 holdas kisgazdán keresztül a birtokosig, segítő és támogató intézkedéseiből mindenki részesüljön.

Ezideig a székely nép megsegítésére alakult szervek, mint pl. a Gazdakör, a Gazdasági Egyesület stb., inkább csak azoknak érdekeit szolgálta, kik mint tagok a szervezetbe beléptek. Mivel azonban ez nem volt általános és egyetemes, nem is tudta biztosítani azokat az eredményeket, melyekre a népnek szüksége volt.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy pl. az iparos és kereskedőársadalomnak mennyire erőteljes és tevékeny szerve a Kereskedelmi és Iparkamara s hogy milyen áldásos tevékenységet fejt ki, nyilvántartván minden egyes iparost és kereskedőt s azoknak érdekeit a legteljesebb mértékben képviseli.

A székely néptömegnek is szüksége van az érdeképviseletre. Elgondolásunk szerint a Székelyföldön 40-60 kismembere szervezete nem lehet más, mint szövetségi szervezet a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt. A földművelésügyi minisztérium helyesen látja a megoldás lehetőségét, ha a Székelyföld felemelését a szervezeteken keresztül igyekszik kedvező megoldással biztosítani, mert minden faluban van szövetséget, vagy meg van a hajlandóság a szövetségre és ebből kifolyólag a szövetséget megalakítására.

A Székelyföldnek van fája, azonban e vidék r-zsereze áldású csak úgy válhatik, ha azt szövetségi alapon termelik és szövetségi alapon történik az erdésítés, hogy abból egyformán részesüljön min-

denki és pedig akár a tulajdonjog, akár a munkája alapján.

Van legelője, melyen nagyszerű állattenyésztést űzhet. Az állattenyésztésnek minőségi jellegét csak szövetségi alapon lehet adni. A minőségi állattenyésztésnek sok-sok ágazata van és igen sok embernek nyújthat közvetlen és közvetve megélhetési lehetőséget, valamint módot a felemelkedésre. Az állathizlalás, a baromfitenyésztés, a hús, a tojás, tolltermelés mind-mind alap a felemelkedéshez, ha az szövetségi lehetőséget nyújt mindenkinek a bekapcsolódásra és részvételre.

A mezőgazdálkodásnak óriási eshetőségei vannak. Hányzser olvassuk és halljuk, hogy a többtermelés érdekében „mélyebben kell szántani”, „Az egész Székelyföldre ráillik a „mélyebben szántás” parancsa, mert minden vonatkozásban „mélyebben kell szántani”, hogy annál láthatóbb és eredményesebb legyen a felemelkedés. Az eldarabolt, apró kisgazda földbirtokot a belterjesz okserű gazdálkodáshoz gépek, gazdasági eszközök szükségeseik, amit azonban csak szövetségi alapon lehet előteremteni és gazdagsággá tenni. Csak szövetségi alapon lehet még a legkisebb földtulajdonoshoz is eljuttatni, különben csak fájó szívvel kénytelen figyelni a nagyobb gazdaságok nagyobb eredményeit a gazdasági gépek birtokában.

Szövetségi alapon lehet a gyümölcstermelést is felfokozni. Még az a székely is, kinek nincs egy talpalattnyi földje kis házacskóján és beltelkén kívül, még annak is módjában van udvarán néhány gyümölcsfát ültetni. Valóságos gyümölcskertté lehet tenni a Székelyföld minden zegé-zúgát. Hangsúlyozzuk, csupán csak szövetségi alapon lehet, mert csak a szövetségetek és központjuk képes arra, hogy a kistermelvényeket összegyűjtse, piacra vigye és értékesítse.

Beszélhetnénk méhészetről, beszélhetnénk az erdei gyümölcsök gyűjtéséről és feldolgozásáról. Ezúttal azonban csupán csak arra akarunk rámutatni és fájó szívvel említjük meg, hogy dicső bonvédségünk bevonulása alkalmával annyiszor és olyan sokfelé hallottuk azt a kijelentést, hogy milyen szegény a székely nép, miből is tud megélni?

Mi azonban büszkén valljuk, hogy bár szegények vagyunk, de gazdagokká válhatunk, ha a Székelyföld elhanyagolt lehetőségeit feltárjuk és ezeket a sok-sok apró lehetőségeket, elkezdve a székely iskola gyermekétől a felnőttéig, mindenki előtt megnyitjuk és lehetőséget nyújtunk a gyökényövény termelésétől a minőségi-kitűnően jövedelmező állattenyésztésig, hogy kicsi és nagy, a népes családok minden tagja keresethez juthasson.

Diadalmasan ábréholád csoportaink előtt ma ezek akadályok, bár a rendetlen, visszavetülő botcsavartakban van még annyi idejük, hogy miadent felgöszönek és felrobosztanak maguk magúit. De nem érnek ekké vele. Mások csoportaink rendlélül gyorsan és ügyesen állítják helyre a megrongált utakat, hogy az időzés fennátadást ne szenvedjen. Képzék, est a gyors és eredményes munkát ábréolja.

Az anya- és gyermekmozgalom Németországban

A német birodalom 1934-ben alapította egyik legérdekesebb és legfontosabb intézményét. Ez az intézmény az „Anyá és a gyermek”-s a gyermek születésétől kezdve végigkíséri az ifjú németet addig a korig, amíg meg nem érik az életre. Az intézmény feladatköre öt nagyobb csoportra osztható:

1. Jövendő anyák számára családi segély nyújtása, a csecsemő és kisdéggondozás, az anya pihentetésére és üdültetésére szolgáló lehetőségek megadása és a háztartási segély.

2. Ifjúsági tanácsadás azok számára, akiknek nevelése bármilyen okból veszélyeztetve van. Nemzeti szocialista ifjúsági nevelőintézetek felállítás és létesítése.

3. A közösség gondolatának gyakorlati és elméleti ápolása, közegészségügy és betegápolás az ifjúsággal kapcsolatban.

4. Gyermekotthonok, balesdők, gyermekkertek, menhelyek és napközi otthonok létesítése különös tekintettel a kisdégek egészségügyi állapotának állandó szemmel tartására.

5. Kisdégyaraltatás, üdültetés, levegőváltoztatás. Helyi nyaralás véghezvitele, kisdékirándulások megszervezése.

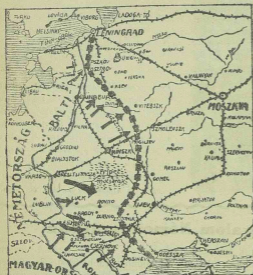
Az anya- és a gyermekintézmény különösen fontos feladata volt a kisdéápolás tanácsadószerveinek felállítás és felépítése. 30.000 kerületre oszlik a tanácsadási intézmény, mindegyik orvossal és védőnőkkel rendelkezik. Mindegyik kerület tanácsadótestülete könnyen hozzáférhető helyen fekszik, de ezenkívül a beosztott orvos és védőnők állandóan látogatják a kerületben élő szülőnőket, gyermekeket anyákat és kisdédeket. A tanácsadóhelyek különösen szép eredménnyel küzdenek a gyermekhalandóság ellen, a torokgyík és torokbaj, a magzat-elhajítás és egyéb veszélyes betegségek ellen.

Az állandóan üzemben lévő gyermekkertek száma ma már Németországban eléri a 10 ezret és ben-

nük félmillió gyermek és kisdéget kaphat helyet. Ehhez a háború folyamán további 3400 segélyberendezés és 8 ezer nyári gyermekert. Ezeket a nemzeti szocialista párt jóléti osztálya szervezte meg a háború alatt és tartja működésben a vidéki falvakban és városokban, úgy hogy 1934 óta, amióta ez a kiválón megszervezett német mozgalom fennáll, évente átlag 45.000 gyermeket küldött a mozgalom üdülésre.

Az anaküldetés 1934-ig az egész világon úgyszólván teljesen ismeretlen fogalom volt. Senki, sehol, egyetlen államban sem törődött azokkal a szegény munkásszanyokkal, akik a napi munkában, háztartásban, vagy munkahelyen kimerülve évről-évre, napról-napra kénytelenek voltak mindig nehéz munkájukat végezni. Ennek a munkának a hatása nagyon meglátszott egyrészt a gyermekszületek kiesésében, másrészt pedig a születendő gyermekek minőségében is. Satnyák voltak a gyermekek testileg is, lelkiileg is, szellemileg is. A német nemzeti szocializmus látta meg először ezeknek a szerencsétlen viszonyok között élő munkásanyáknak a nehéz helyzetét és fordult azon nyomban a munkás és szegényebb sorsú anyák felé. Elsősorban megszervezték a háztartási segélykációt. Ez abból áll, hogy önként vállalkozó asszonyok ingyen segítkeztek a szülőnőknek háztartásuk ellátásában a terhésség utolsó hónapjában és a szülés után az első hónapban. Ilyen módon a terhes asszonyt mentesítették a nehéz munkától és így az testileg kipihelve adhatott életet újszülöttjének. Ez az akció a viszonyosság alapján önként, ingyen történt, — de persze állami irányítás mellett. Már ez az akció is nagy segítséget nyújtott a német anyáknak. A második nagy akció az anyá-üdültetés megszervezése. Ez az akció is 1934 óta folyik, egyre erősebb és nagyobb keretek között. Szintén üdülési helyet és telepet létesítettek különösen a tengerparton és a jó levegőjű hegyes vidékeken.

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

A vég kezdete. A hadijelentések egybehangzóan megállapítják, hogy a hírhedt Sztalin-vonal, amibe az angol kapkodás minden reményét helyezte, már be van törve főbb helyein, tehát már nem tekinthető semminő védelmi vonalnak, s hogy a szovjet haderő ellenálló ereje végleg felmondta a szolgálatot. Az a híroszögbe meghúzott pontozott vonal, mely fényképünkön látszik, a Sztalin-vonal mögött lévő vasútvonalat mutatja, ami igen gyérnek mondható. És ha ezámhá vesszük, hogy ezeket a vasútvonalakat a német repülők szakadatlanul bombázzák, s arra gondolunk, hogy ez a bombázás micsoda rettenetes pusztítással jár, akkor igen halvány fogalmat talán tudunk magunknak alkotni arról a kétségbeesett helyzetről, amibe a megvert szovjet hadseregek kerültek. A tökéletes katonai megsemmisülés most már elkerülhetetlen. Itt már nem segít elmélet, nem segít tudomány, nem segít hazugság. A kérlelhetetlen végzet lebeg a vert hadak felett s a több mint 8000 megsemmisített és szákmányolt repülőgépes eszalhatatlan bizonyossága annak, hogy a szovjetnek katonailag vége van. A legújabb híradások szerint a 40 milliónyi Ukrajna felháradt a szovjet ellen. Jönnek utána a többiek is. Ez politikai megsemmisülés. A Gondviselés akarta, hogy ez a kettő egyszerre, egyidőben következett be Szovjet-Oroszországban.

Olesó diésőség. Szíriában a francia gyarmati haderő fegyverszüneti szerződést kötött az angolokkal. Bármiként nevezik ezt a szerződést, a lényege mégis csak az, hogy a francia haderő kénytelen volt letenni a fegyvert. Ez igaz. Ez a tény azonban nem gyalázat a francia fegyverekre és nem diésőség az

angolokra nézve. A túlyomó angol haderő hosszú ostrom után volt csak képes erőt venni a számban sokkal kevesebb francia katonákon, kiknek már se utánpótlásuk, se muníciójuk nem volt. Ez az angol győzelem azonban nem jelent semmit. Hiszen csak helyi és átmeneti értéke van, mert a végső harc nem Szíriában dől el, hanem az orosz mezőkön, a földközi tengeren és az angol szigeten. Abessziniába hiába sétált be a négus. Szíriában hiába szálltak meg az angolok Beirutot, Izlandon hiába építenek támaszpontot és Skóciában is hasztalanul erőlködnek: a végső döntés joga vitán felül a német fegyverek erejében rejlik és ez a döntés el fog következni. Hogy mikor? Erre nézve nem lehet jóslásokba bocsátkozni. De nem is kell. A német döntést Anglia tökéletes levereését csak késleltette a Balkán és a Szovjet ószesze-kiűvése, de meg nem akadályozhatja. A francia fegyverek, melyeket Szíriában gulákba raktak, nemsokára fel fognak újból emelkedni. Mert, hogy Franciaország a német birodalom oldalán fogja megharcolni az európai kereszténység világharcát a bolsevizmus és Anglia ellen, az bizonyos. Mit jelent ehhez képest Szíria átmeneti angol uralma? Semmit többet: olesó diésőség.

Ami a lényeg mögött van. Lehet, miként nemrégén mondtuk, hogy Amerika belép a háborúba, lehet, hogy nem. Sok jel mutat arra, hogy nem. A fogadkozáskor, a zsidó tökével tetett amerikai politikuskok nagyhangú kijelentései, a fizetett sajtó üvöltése az elnök úr előkelően hűvös megnyilatkozásai ellenére is nagy az esélye annak, hogy Amerika addig köpi a markát, addig hadgyakorlatozik, addig készül és addig kiabál a háború után, míg egy szép napon azt fogja észre venni, hogy Európában vége van a háborúnak, mert nincs már kívül hadakozni, minekutána Németország valamennyi ellenségét maga alá gyűrte. Ez biztos, hamisítatlan amerikai üzleti számítás. De nemesek ez van. Japán, Amerika félelmes tengeri ellensége a tengelyhatalmak barátja és szövetségese. Abban a pillanatban, hogy Amerika megmozdul, Japán se marad télenül, mert neki is van egy kis leszámolnivalója Amerikával. És Amerika, aki olyan jól tud kalkulálni, mindent ne vette volna és ne venné ma is figyelembe? Amerika látja, hogy az európai katonai helyzetet ma már nem lehet változtatni. Az európai háború befejezése után valaki a porondon marad. Ez pedig Anglia. És hogy Amerika elvezérezk Angliával Angliáért? Ellenkezőleg. Ó próbálja majd meg az elvérzett Anglia helyébe kerülni.

UKRAJNA FELLAZADT

A bolsevizmus ellen megindult küzdelem várható következményei közé első perctől bele volt kalkulálva, hogy az elnyomott orosz kisebbségi népek lerészák magukról a szovjeturalom igóját. Ez be is következett. Természetesnek kell vennünk, hogy legelőször a közel 40 millió ukrán nemzet mozdult meg. Mozdulata meg is hozta a sikert. Ma az a helyzet, hogy Kievből, Ukrajna fővárosából elűzték a szovjet-zsidó vezetőket s az ukrán nép maga vette kezébe sorsának irányítását. A német hadak Kiev előtt állanak s nem lehetetlen, hogy mire a sorok napulagok látnak, Kier már német megszállás alatt lesz, ami az ukrán nemzet végleges felszabadulását jelenti a szovjet zsarnokság elől. Ezt a példát mások is fogják követni. A szovjetbirodalom megérett a teljes szétesésre. A német-magyar fegyverek meglozszák a nagy orosz birodalom felszabadulását s az akkor emlékül bolsevizmus végleges pusztulását.

Menekül az amerikai követség Moszkvából. Egy amerikai hírszolgálati iroda moszkvai jelentése szerint az amerikai nagykövetség 3 tisztviselője és 4 alkalmazója már elutasolt Kazánba. Stenhardt amerikai nagykövet kijelentette, hogy ez csupán „óvintézkedés” és ő maga még Moszkvában marad. (MTL)

Átalakult a japán kormány. A világpolitika legújabb eseménye a japán kormány lemondása s az, hogy a lemondást a császár el is fogadta. A japán kormányváltás nem tartott sokáig. Az új kormányt a volt kormányelnök alakította meg, s érdekesége, hogy Maeuoka, az eddigi külügyminiszter kiharadt a kormányból. Ez azonban érthető, ha arra gondolunk, hogy az új kormány kifejezetten tengelypolitikát folytat, Maeuoka pedig kereskedelmi szerződést kötött nemrégben a Szovjet-telel, jelenléte tehát nem illeszhető bele az új kormányba. A kormányváltás magyarozatúal azt közölte, hogy a nemzetközi helyzet gyors változással egyre nehezebbé válik Japán hivatása s az egész nemzetnek egy emberként kell összefognia.

Az új japán kormány rendezni akarja a kínai kérdést. A japán külügyminisztériumhoz közeláll, Japon Times and Advertiser azt írja az új kormányról, hogy Japán most zavartalanul folytathatja a kínai konfliktus megoldását, ami Konoye hereeg politikájának alapja. Ennek a feladatnak megoldásában Japán egészen biztosnak érzehti magát, mert olyan drasztikus változások, amelyek megnehezítenék ezt a megoldást, nem valószínűek.

Szigorú tengerzár Vladivosztko körül. Jól értesült lapok közlése szerint Amerikában is a japán terjeszkedési lendület fokozódását és azt várják, hogy a Felkelő Nap országát akar vetni a Szovjetnek szánt amerikai segítségnek. Ezzel szemben azonban nem kétkednek abban, hogy Japán el van szánva a hadbalépésre a tengelyhatalmak oldalán, csupán az nem bizonyos, hogyan és mikor kerül sor erre. Vagy arra szánja el magát Tokió, hogy zárlatot von Vladivosztko köré az amerikai támogatás megakadályozására, vagy pedig először Indokina irányában, hogy megszállja a francia tengerészeti és légi támaszpontokat.

Sztalin fia a német haderő foglya. A finn fővárosból, Helsinkiből érkezett megbízható jelentések szerint Sztalin fia, aki főhadnagy volt egy gyalogsági csapatban, miután politikai komiszárját agyonlőtte, megadta magát. A harminc év körüli korban levő főhadnagy ugyanis a Dzsugaszvilé nevet, apjának tulajdonképpeni nevét mondta be. Ez a körülmény felhívta rá a figyelmet és a vele együtt elfogott bolseviki katonákat kihallgatták, hogy rokonságban van-e Sztalinnal. Legtöbben semmit sem tudtak erről. Az egyik vörös katona határozottan kijelentette, hogy Sztalin fiáról van szó, aki a vörös cár első házasságából való. Amikor aztán a főhadnagynak fejére olvasták, hogy Sztalin fia, beismerte ezt, majd áttérésének okául a politikai megbízottsát teljhatalmáról megjelent ukázát hozta fel, amelynek következtében személyes biztonságának fenyegetésével kellett tartania. Ismeretes ugyanis,

hogy Sztalin és fia között a közelmult években többször súlyos nézeteltérések támadtak és a szovjetsajtó egészen agyonhallgatta a vörös diktátor fiát. Ebben nemcsak személyi, hanem politikai okok is közrejátszottak. Mésképpen ugyanis nem lehet magyarozni, hogy Sztalin fia önként megadta magát, vagyis átcsökött.

Léghárlító ágyúk a piramisok tején. Damaskusból jelentik: Az angolok a vitághírű gizehi piramis csúcsára léghárlító üteget állítottak fel. A Cheops piramis csúcsán három ezrednyi munkás egy heti munka után a csúcs lefordása által olyan nagy helyet tett szabadná, hogy oda az angolok három légvédelmi üteget tudtak elhelyezni. A két üteg számára a Chefun piramisom rendeztek be megfigyelő állomást.

A francia csapatok teljesen elbagyják Szíriát. A Dentz tábornok és Wilson tábornok között létrejött fegyverszünet feltételei szerint a szövetséges csapatok megszállják egész Szíriát és Libanont. A francia csapatok hat kerületbe vonják össze, azonban megmaradnak tisztjeik parancsnoksága alatt és hazaszállítják őket. A francia csapatokat minden katonai tiszteletadásban részesítik. Mindenki megtarthatja fegyverét. A franciák átadják a repülőtereket és repülőgépeket sértelem állapotban. A benzín-és olajkészletet szintén. Az angoloknak jogukban van a levantei francia csapatokat angol szolgálatba átvenni. Az angol hatóságok kötelezik magukat, hogy a bennszüölt katonai és polgári személyeket nem büntetik meg az ellenségeskedésben való részvétel miatt. A Szíriában aláírt fegyvernagvászról szóló egyezmény teljesen különbözik attól a szövegtől, amelyet előzőleg a francia kormány elé terjesztettek. Az egyezmény feltételei nem ritkák becsületükben a francia csapatokat, amelyek rendületlenül harcoltak a számbeli túlsúlyban levő jobban felfegyverzett ellenséggel szemben. Politikai kapituláció sem történt, miután Franciaország nem mondott le Levantéfa vonatkozó jogairól. Az aláírt egyezmény semmi olyat nem tartalmaz, ami rontaná Franciaország jövőbeni közelkeleti helyzetét.

Törökország és Szovjet. Rómában igen nagy figyelemmel követik Törökország állásfoglalását, amely mind nagyobb megértésről tesz tanubizonyítást a tengelyhatalmak győzedelmes hadieseményeivel szemben. Az összes török sajtóhangok, amelyek az orosz fővárosba érkezők, bizonyítják: milyen döntőnek látják Ankarában a Szovjet ellen elért német győzelmeket és ez annál figyelemreméltóbb, mert Törökország határos Georgiával és közel fekszik a Kaukázushoz, úgy, hogy a legközelebbi értesülésekkel rendelkezik s ezeken segítségével alakítja politikáját.

Miközben az angol propaganda sokáig azt hangoztatta, hogy éppen ez a Szovjettel való közvetlen szomszédsága teszi lehetetlenné Törökországnak, hogy más politikát kövessen, mint a Szovjettel való legszorosabb együttműködés politikáját, most ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja az orosz felfogás Törökország magatartására.

Kína munkásokat küld Angliába. A japán lapok értesülése szerint a csungkingi kínai kormány és Nagybritannia között rövid időn belül katonai szövetség jön létre. A szövetséget állítólag még július folyamán megkötötték, amikor Down tábornok, a távolkeleti brit haderő vezérkari főnöke Csungkingba utazik. A szövetségi szerződés értelmében a csungkingi kormány állítólag csapatokat küld Burmába és ezek a csapatok a távolkeleti brit főparancsnokság alá tartoznak majd. Ezenkívül a kínai kormánynak állítólag munkásokat és a lashiói katonai támaszpontokat kell Nagybritannia rendelkezésére bocsátania. Ezzel szemben Nagybritannia katonai oktatókat, valamint fegyvereket és löszert küld Csungkingba. A japán lapok rámutatnak arra, hogy Japánnak megfelelő intézkedéseket kell hoznia a fenyegető veszély elhárítására.

Roosevelt el akarja sütni az első puskát. A berlini lapok közlik a stockholmi Aftonbladet feltűntestkeltő cikkét, amely szerint Roosevelt elnök úgy látja, hogy elérkezett az idő, amikor az Egyesült-Államoknak el kell sütnie az első puskát. A stockholmi lap meglepő tudósításában közli,

hogy Roosevelt legszűkebb környezetében úgy hírlik, hogy mielőbb hadiállapotba akar kerülni Németországgal, hogy Anglia helyére lépjen, mielőtt még Németország befejezi a keleti hadjáratot. Híre jár annak is, hogy állítólag utasította az amerikai hajóhadat az előzetes figyelmeztetés nélkül való túlélése a német hadihajókra. Berlini mértékadó körökben a stockholmi lap tudósítását az összefüggések gondos tanulmányozása után minden vonatkozásban illetékesnek tekintik, de hangsúlyozzák, hogy a tengelyhatalmakat semmiféleképpen sem lehet megfélemlíteni. A német sajtó Roosevelt eljárását törzsrésnek minősíti Európa ellen, a bolsevizmus elleni harc közben.

Első Istentisztelet egy galiciai városban a magyar zászló oltalma alatt. A galiciai Skole nevű városban hétfőn volt a másfél éves szovjeturalom után az első istentisztelet. A leszegezett és lepecsételt ajtaju templom ünnepélyes megnyitására és az első misére két-szára ukrán és magyar nemzetiségű zászolók alatt mintegy 2000 főnyi tömeg vonult fel. Amikor a kapu kinyírt és láthatóvá vált a pók-hálóval beszórt bejárat és a templom belseje, hangos zokogásban tört ki az ábítalos sereg. Mindenki a földre borult Istentisztelet után négyülés volt a templom előtt. Szónokok emlékeztettek arra, hogy a Szovjet rémuralom alatt csupán Skole mellett lévő öt községben öt papot, nyolc tanítót, 22 iparost és 117 szegény földművelést és favágót végeztek ki, vagy kiköltözték meg a szovjetkülönítmények.

Angol esztétikék kiképzése. A londoni hírszolgálat részletesen foglalkozik az angol lakosságnak orvlövész-harcra való oktatásával és kiképzésével. Az elhunyt évfolyamán Angliában kiképzett polgárorség fontosságát a Szovjetunióban folyó harcok még inkább kiemelik. A brit jelentés szó szerint ezeket mondja:

— A polgárorség — mint a neve is mondja — polgári személyekből áll. Tagjai fiatal és idősebb diákok, akik a titkos önműködő fegyverek kezeléséről, az orvlövész-harcokról és el-lenségek ejtőernyős támadások esetén tanúsítandó magatartásról még többet akarnak tanulni. A kiképzés vagy

előadások formájában folyik, ezeken spanyolországi és indiai tapasztalatokkal rendelkező alkalmas személyek oktatnak, vagy pedig szemléltető oktatással és gyakorlatokkal.

Amerika népe a háború ellen. A Newyork Daily News Newyork állam valamennyi választójához kérdést intézett, hogy belépjen-e az Egyesült-Államok a háborúba Anglia megsegítésére. A körkérdésre adott válaszok eredménye 70,5 százalék a hadbalépés ellen, 29,5 százalék pedig a hadbalépés mellett nyilatkozott. Illinois állam választóinak csak 18,3 százalék szavazott a háborúban való részvétel mellett.

Meggyilkolták Bukarestben Zelea Codreanu öcsét. A román belügyminisztérium hivatalos közleményben jelenti be, hogy Horia Zelea Codreanu, aki Corneliu Zelea Codreanunak, a vasgördő alapítójának és kapitányának testvére volt, tragikus módon vesztelte életét. A hivatalos közlemény ezeket mondja:

A vasárnapra virradó éjszaka sajnálatos és szerencsétlen esemény történt Bukarestben, a Tei-parkban. Összetűzés támadt egy ór és Horia Zelea Codreanu között, akinek ez az incidens az életébe került. A vizsgálat megállapítása szerint Codreanu halálát szerencsétlenül véletlen okozta és ehhez jórészt hozzájárult a köréjük gyűlt embercsoport, amely elsimítani igyekezett az összetűzést. Az őrt, aki fegyverben használta, letartóztatták és átadták a bíróságnak.

Az Univerzal című lap keddi számában közli a Codreanu-család idevonatkozó gyászjelentését, amelynek szövege szerint Horia Zelea Codreanu szombaton éjszaka megölték.

Ideiglenes kormány alakult Szerbiában. Belgrádban Azimovics elnökével ideiglenes szerb kormány alakult. A német sajtó nem említi ezt a fejleményt és illetékes helyről sem lehetett egyelőre további adatokat szerezni, de azírnt nem forog fent kétség, hogy ez a kormány Németország hozzájárulásával alakult meg. Legalább is erre lehet következtetni abból a körülményből, hogy Azimovicsot Schröder tábornok, a szerb területek német katonai főparancsnoka fogadta.

Lemondott a középkeleti angol légierők főparancsnoka. A brit rádió jelentése szerint sir William Mitchell, a középkeleti légierők eddigi főparancsnoka lemondott tisztiségéről.

Több mint ezer litván katolikus pap meggyilkolása. Kovnoii illetékes helyről közlik, hogy az eddig megtalált holttestek között összesen mintegy 1100 katolikus papot találtak. Valamennyi áldozatot a nyakszirtjén át lötték le. Mint a fényképfelvételek világosan mutatják, néhány meggyilkoltak felsőtestén keresztalakú vágások vannak, míg másoknak ízzó vassal keresztetlét égettek felsőtestükre és karjaikra. A kivégzettek között két vilnai papot is találtak, akik már nyolcvanévesek is elhunytak. A litván papság fényképgyűjteményt készít és az összegyűjtött anyagot a napokban elküldik a Vatikánra. A papság egyidejűleg bizalmi személy kiküldését kéri a Vatikántól, aki a helyszínen szándék tartana. Ezenkívül a szovjet katonák a Balti államok templomaiból és plébániáiból ellopják az egyházi célokat szolgáló egész borkészletet. Egy szovjet liszt esomagajban fényképet találtak, amelyen a szovjet katonák a megszentelt kehelyből bort ittak, egy asztalon szentségárlások és keresztet álltak, amelyeket a katonák vörös zászlókkal, a Szovjet jelvényével díszítettek fel.

Angol-szovjet szerződést írtak alá Londonban. Londonban Nagybritánia és a Szovjet-Unió kölcsönösen kötelezte magát, hogy nem köt külön béket, A brit és a szovjet kormány azoknál kötelezettséget vállalt arra, hogy kölcsönösen megad egymásnak minden segítséget és támogatást. Az angol-szovjet szerződés a szerződés felek meg egyezése értelmében az aláírás pillanatában lép életbe és nem kell külön ratifikálni. A szerződést július 12-én este kötötték meg és Nagybritánia kormány felhatalmazásából Cripps, a Szovjet-Unió nevében Molotov írta alá. A szerződés angol és orosz nyelven szövegezték meg.

Francia munkások Németországban. Németországban 62 ezer francia munkás dolgozik. A munkások 6 hónapra kötötték a német vállalatokkal szerződést. A szerződések meghosszabbíthatók.

HIREK

SZERKESZTŐSÉGÜNK ÉS KIIDÓHIVATALUNK HÁZSÁMÁNAK MEGVÁLTOZTATÁSA. Lapunk irodahelyiségei több év óta a Brassai-utca 5. szám alatt vannak. Most is ugyanezen helyiségben vagyunk, azonban házsámunk az utca számainak megváltoztatása következtében nem Brassai-utca 5., hanem Brassai-utca 7. Ez csak a levelezésnél érdeklő előfizetőinket, mert akik személyesen keresnek fel, azoknak ugyanazon épületbe és szobába kell jönniük, mint azelőtt.

Országzászlóavatás Rétlegén. Bensőséges, szép ünnepség keretében Országzászlót szenteltek július 13-án, vasárnap Rétlegén. Különös érdekeséget ad az ünnepségnek az a körülmény, hogy a zászlót a Rétlegre kihelyezett egyik karposztonnyos zászlóalj ajándékozta a községnek, mintegy viszonzásul azért a szertelért és megbeszülésért, amellyel a község lakossága katonáit ott tartózkodásuk alatt fogadta.

Az ünnepségen megjelent gr. Bethlen Béla főispán, Hollósy Béla főszolgabíró, Thorma Miklós földbírtokos és felesége, dr. Varga István tisztiorvos, dr. Iucze János ny. körorvos és felesége, Nagy Zoltán körorvos, Czifják Károly lelkész, Köblös Albert földbírtokos, Takács Gyula főjegyző, Bethlen Erzsébet grófnő. Továbbá Budapestről ideérkezett Végh Mihály, az Országos Ereklvezészlő Nagybizottságnak kiküldöttje, Vitéz Huszár Imre tábori eseres stb.

Az ünnepség a magyar Hírszegegy hangjaival kezdődött meg. Utána Psik Lajos őrnagy, zászlóalj parancsnok, az ünnepség megszervezője mondta el megnyitó beszédjét.

Psik őrnagy, kinek tetszését fogadott beszéde után a lobogót a község előjáróságának nevében Orbán Imre községi bíró meghatott hangon köszönte meg.

Kiss Zsigmond ref. lelkész megáldotta, Fodor Gyergely róm. kath. lelkész pedig fölszentelte a zászlót.

Macrea Tivadar gör. kath. lelkész

előbb magyar, majd román nyelvű beszédében megemlítette, hogy százdokon keresztül együtt élt itt magyar és román és barcolt gyakran a közös határokért. Ma sem tudja hiteit egyébre buzdítani, minthogy barcoltjainak együtt a közös ellenség ellen a egymást megértve munkálják a jobb, békés jövőt.

Végh Mihály kiküldött meggyőző erejű beszédében méltatta a zászló jelentőségét, megkapó szavakkal tárta hallgatói elé annak a nemzet nevelésére, öntudatfejlesztésére gyakorolt hatását. Izzó magyar lélekűt fűtött beszéde nagy hatást váltott ki hallgatói körében. Végül vitéz Huszár Imre tábori eseres gyűjtő hangja beszédét mondott s a szentlíváni hátrók megvalósítására hívott fel mindenkit, aki az országban él, bármilyen fajú vagy vallású legyen is az, hogy visszabarcoljuk a szent határokat.

A Szózat bezáró hangjai után katonáink díszfelvonulása gyönyörködött a szépségűn közönséget.

Emelkednek a házassági kölesönök Németországban. Egy most megjelent statisztikából kitűnik, hogy az 1944. év első negyedében Németországban a háború ellenére a házassági kölesönök emelkednek. A Birodalom területén a fenti időszakban 46.777 házassági kölesőt folyósítottak az 1940. évi 45.705-tel szemben. A házassági kölesönök számának emelkedése a házasságkötések számának emelke-

ABLAK

Azt olvassuk, hogy Romániában már nemcsak beszélni, de írni se szabad magyarul. Például nem lehet magyar nyelvű táviratot feladni. A dolog egy kicsit megdöngölköztető. Nem azért, mintha ilyen telivér kultúreszkeledetere nem tudnók képesnek a derék szomszédok, akik azért, mert a derék szomszédnak nem szabadna szem elől tévesztetni, hogy itt is van nálunk jó pár szüzet román, akik nyugodtan beszélhetnek a saját nyelvükön, sőt nemcsak táviratot írhatnak románul, hanem még üzleti leveleket is, melyeket a magyar úrvélet intézmények beszéltetel el is válaszolnak. Még pedig románul. Miképpen az Németországban szokás. És lehetséges, hogy a kulturált nélkülviz derék szomszédunk éppen ez az bátorságot az ilyenekre, mert tudja, hogy a műveltség terén sohasem követjük és a jövőben sem fogjuk követni át...

VAKABLAK

Észtországban égneek az erdők, a sok ezer holdon elterülő hatalmas erdők. Es kiülővé sülnék meg benne az odarekedt vadak. Talán mondani se kell, hogy Szialin parancsára a menekülő bolsevik katonák gyújtották fel. Ez a bolsevista hadviselés. A polgári életben a gyilkolás, a hadi életben a gyújtogatás. Hiszen ez egészen természetes. Mit lehetne egyebet ettől a szellemtől várni, mely Istentől elvetemedve, az új paradicsomi államélet nagyobb dióségére milliókat gyilkolt meg, éhezettét agyon, küldött Szibériába? Amely a 78 tonnas fánkba helyőzta a halálba ruhát katonáját, hogy ott süljön pesenyévé, mint az észtországi erdők szerencsétlen vadja? Azt hiszi a bolsevista hadviselés, hogy ez megmenti őt megérdemelt sorsától? Nem menti meg. Ne is mentse meg. Égjen és süljön meg elevenen abban a maga készlettel pokolban, melybe Európára népeit szorította volna belekergetni. Az észak erdők égneek. De hamvad a bolsevizmus dióségeinek üskéi is!

dését mutatja, amely a városok statisztikai adataiból is kifütni. Németország 62 nagyvárosából, amely több mint 100 000 lakóssal rendelkezik, 1000 lakosra 14,2 házasságkötés esett. Ez a szám túlhaladja a békében kötött házasságok számát.

Még az idén 17.767 hold zsidóbirto-
kot ostanak fel Fejér megyében. Fejér vármegye gazdasági felügyelősége a földművelésügyi minisztérium rendelkezése szerint elkészítette a vármegye területén igénybeveendő zsidó birtokok jegyzékét. Ezek a birtokok az ideig gazdasági év végén kishaszonbérletek formájában kiosztásra kerülnek a kiszagdák között. A kiosztandó földterület összesen 17.767 katasztrális hold és 28 község határában fekszik.

Felmenték a katonai szolgálatra bevonultak család pótlékát. A kormány mind a rendes tényleges, mind a rendkívüli katonai szolgálatot teljesítő legénységi állományú személyeknek igényjogosult családtagjai segítségességét július 1-től kezdődő hatállyal felemelte. Ezentul azok, akiknek hozzátartozója a rendes tényleges katonai szolgálatot teljesítő, az eddigi családtagonkénti 5—5 pengő segély helyett feleség után havonta 12 pengő, gyermekei után pedig fejenként és havonként 8 pengő

rendes családi segélyt fog kapni, ha erre igényét a honvédelmi miniszter megállapítja, vagy már megállapította.

Ezentul pedig — szintén július 1-től visszamenőleg — a rendkívüli családi segély összege feleség után kis- és nagyközségben 16 pengő, vidéki városokban 20 pengő, Budapesten pedig 24 pengő.

Gyermekek után a rendkívüli családi segély fejenként és havonta faluhelyen és vidéki városokban 10—10 pengő, Budapesten pedig 12 pengő. A segélyt természetesen csak az arra reászorultak kaphatják meg, vagyis azok, akiknek megélhetése a családi bevonulása miatt nincsen biztosítva. A reászorultság megállapítása az eddig is érvényben volt szabályok szerint történik.

A rendelet gondoskodik arról, hogy a családi segélyben való részesítés ne eredményezhesse azt, hogy az olyan családtag, aki eddig dolgozott, a segély felemelése folytán munkálgatását abbahagyja. Ilyen esetekben a segély megvonják.

Július 16-tól tizenkétszázalékkal megrögzült a vasuti személydíjszabás. A Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága az üzemi és személyi kiadások jelentős növekedésére való tekintettel felhalalmazást nyert arra, hogy a személyszállítási és teherszállítási tarifákat az év július 16-tól kezdve 12 százalékkal felemelje. A személyszállításkor a tarifadrágulás általános érvénnyel 12 százalékos s ez a tarifaemelés kiterjed a rendes és kedvezményes személytarifára és a bérletjellegű árúra is. A poggyászvétel díjak változatlanok. Az áruszállításkor a tarifaemelés százalék-szerűsége változó.

Németország 4 millió hektáron erdősít. A németbirodalmi erdészeti hivatal vezetője rendeletet bocsátott ki egy nagyszabású erdősítési program előkészítőmunkálatainak megkezdésére. A tervek szerint mintegy 4 millió hektár erdősítéséről van szó. Ez a szám azoknak a gyengébb minőségű szántóföldeknek területét, melyeknek erdősítését csak a háború befejezése után kezdik meg, nem foglalja magában. A nagyszabású program keretében éventén 100.000 hektár erdősítésére kerül sor.

Miket szavaltattak Jugoszláviában?

Az alábbi verset a délvidek egyik városában, a volt Jugoszláviában szavaltatták egy magyar kislánnyal egy magyar népiszkola évszázó ünnepén. Az „emelkedett szellemű hazafias” vers melő a megörökítésre. Ime:

Rohanra szerb, fegyverre, rohanra, Töltsd a puskát, ülj fel a lovadra, Fényes kardod ne hagyj külsőlebe, Ronts bele a gazok tar fejébe: Szállj rohanra hősiess szerb szellem, A magyarok, a bitangok ellen.

Rohanra föl együtt, szerb és horvát, Törjétek le a magyarok soraát, Panaszokból a pokol fojtója, Nem prédikál magyarul a papja, S tatárnodra ráfál átkozódik, Hogy meghallják még a magyar szó!

itt.

Rohanra szerb, míg mozdul a vére, Él a kigyó, laposs a fejére!

Miből nem szabad szeszt főzni?!

A közéletmezési hivatal közli, hogy a múlt év kedvezőtlen időjárása következtében a kukorica magas viztartalma folytán nem állóképes és így hamar romlik. A kötött gazdálkodással kapcsolatban igen sok ilyen tengeri került zár alá. Az ilyen tengeri szem élelmiszere, sem pedig takarmányozásra nem alkalmas, csak ipari célokra használható fel. Tekintettel a nagy takarmányhiányra, a közéletmezési miniszter június 11-én megjelent rendeletével így intézkedett, hogy a takarmányozásra még alkalmas tengerinek a szeszfőzésre való felhasználását megtiltotta, illetőleg csak olyan tengeri szabad szeszfőzésre felhasználni, amely takarmányozásra teljesen alkalmatlan. Takarmányozásra alkalmatlannak kell minősíteni azt a tengeriermet, mely 15 százaléknál több penészes szemet tartalmaz.

A kolozsvári tüdőbetegedőző intézetéről. A kolozsvári m. kir. tüdőbetegedőző intézet működési területét Kolozsvár szab. kir. városban és Eszterházy vármegye központi járásának községeiben állapították meg. Az intézet Kolozsvár, az Eszterházy u. 6. sz. alatti székházban hétköznaponként legalább hat óráss és Gyaluan az egészségügyi hatenként legalább egyszer két óráss rendeltés köteles tartani. Ugyanígy nyert elhelyezést a nemibetegedőző intézet is, mely hétköznaponként legalább 8 óráss rendeltés köteles tartani.

ő pengő kölcsön az erdélyi fatermelők részére. Az Erdőgazdasági Tanács ismételtja a székely vármegyéék kisp-fatermelőinek figyelmét a Tanács kezdeményezéssel ötmillió pengős korlebonyolítása megkezdőlyamatban van. A Tanácsrészi sajtó útján hívja fel érdekelte erdélyrészi magyarok figyelmét, hogy meginduligénylésekkel forduljanak a hitelrakció lebonyolításával erdélyrészi pénzintézeteknél egyébként a kölcsönfelvételéhez szükséges tennisszerűségeket közik. Ezek a következők: Kolozs-Erdélyi Bank, Kolozsvári Tanulmányi és Hitelbank, Leszámla Bank, Mezőgazdasági Bank, Olánia Bank, „Szövetés” Hitelintézet.

Marosvásárhelyen: Marosvásárhelyi Központi, Leszámla Bank, Gyergyószentmiklóson: Gyergyói Karékpénztár.

Kézdivásárhelyen: Kézdivásárhelyi Karékpénztár.

Udvarhelyen: Udvarhelyi Karékpénztár.

Háromszéken: Háromszéki Karékpénztár.

Szászrégenben: Szászrégeni Egyetemes Karékpénztár.

Rendkívüli fegyvergyakorlatra becsúszkázók családjai katonai díjazást kaphatnak. A honvédelmi miniszter rendeletét adott ki arra vonatkozóan, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult földművelő családok egyének családjai részére azok kérelmére, a lakóhelyük közelében állomásozó csapatok előjárásának által igazolt rájárás esetén, a lehetőséghez képest megfelelő számú legénységet és fegyvert boesáson rendelkezésre bocsátásért csak kimondottan kis összeg jöhetne tekintetbe. A katonai kirendeltekét kenyérről a katonák testük látja el, egyéb élelmiszereket azonban a munkaadónak kell megfizetnie. Ennek ellenében a katonák a mindenkori köztársasági (közülbelül napi egy pengő) a munkaadónak megfizetik. A kirend-

elt lovak részére szemestakarmányról a kinevelő gondoskodik; a munkaadónak csak a szállástakarmányt kell biztosítania. Az érdekeltek kérelmével forduljanak a legközelebbi honvédelmi parancsnoksághoz.

Szeptember 1-ig nem kötelező vidéken a zsir beszállítása. A kormány nagyfontosságú rendeletet adott ki a közfogyasztásra levágott sertések után a zsirbeszállítási kötelezettség megállapításáról szóló rendelet módosításáról és kiegészítéséről. A rendelet szerint a 10.000-nél kevesebb lakosú községekben a zsirbeszállítás kötelezettségének szeptember 1-ig nem kell eleget tenni. A közlekedési miniszter a zsirbeszállítási kötelezettséget más községekben vagy városokban is korlátozhatja, vagy felfüggesztheti. Ez a rendelet jelentékeny módon megkönnyíti a vidéki lakosság zsirbeszállítási helyzetét.

Szabályozták a tej legkisebb termelői árát. Újból megállapították a tej legkisebb termelői árát. A földművelésügyi miniszter a tej legkisebb termelői árát legutóbb a múlt év őszén állapította meg még pedig Budapesten literenként 24 fillérben, vidéken márkázott tejüzemek telepein 19 fillérben. A termelési költségek emelkedése következtében a földművelésügyi miniszter a tej legkisebb termelői árát július 15-től kezdődően Budapesten literenként 30 fillérben, vidéken pedig ipari feldolgozásra kerülő tej legkisebb termelői árát literenként 24 fillérben állapította meg. A megállapítottól alacsonyabb ár fizetése büntetendő cselekmény.

Japán belépése a háborúba. A külföldön élő helyekről beérkező jelentések alapján az amerikai sajtó úgy véli, hogy még e hó vége előtt japán katonai akcióval lehet számolni. A szövethadvezetőség ugyanis — miután most már ismeretessé vált — a Csendes-óceán partvidékén aknákat rakott le. Amerikai hír szerint a japán kormányban nem egyöntetűek a nézetek a katonai lépésekre nézve. Sok hang hallatszik amellett, hogy Japán inkább Indokínában kezdjen katonai akciókat, mert ebben az esetben közelebb kerülne a japán haderő a Fülöp-szigetekhez és a Maláji-félszigethez.

SZINES ABLAK

Ez a történet olyan szívből szól, hogy színeit se szívből. Egy szerkesztő el kell mondani. Ilyenkor: A szovjet szerkesztő szolgáló ukrán pilóta megunta a diételen szovjet háborút. Megfordította gépet és visszarepült Ukrajnába. Hosszan kerengett egy, a honvédsapokat által már megszállt terület felett. Alkalmos helyet keresett a leszállásra. A mielőtt észrevették és rálőttek. A gép megsérült, leereszkedett, de mire odaértek volna, a pilóta nem volt a gépben. Nem sokára megtalálták. Egy külső ukrán faluska egyik házában fektült az ágyban és egy öreg asszony szeretettel gondosággal ápolgatta sebesültében. Aztán kiderült, hogy az ukrán pilóta azért repült vissza, mert látta akarta az édesanyját. A honvédek körülállták az édesanyját, szorongatták a pilóta kezét s az egyik meg is szólalt. Ezt mondta:

— Ne haragudj pajtás, nem tudtuk, hogy az édesanyjához jössz...

Arany és drágák a zsidó koporsókban. Rendkívül jellemző, hogy a szárazjevi zsidók hogyan skarták kijátszani a megszálló német hatóságokat. A hatóságoknak feltűnt, hogy a zsidók körében, akik a délszláv zürzavar utolsó napjaiban még hatalmas üzleteket bonyolítottak le, rendkívül megnövekedett a halandóság. Nem múlt el nap anélkül, hogy néhány jobb módú zsidót el ne temettek volna a szokásos zsidó egyházi szertartással. A hatóságok végül vizsgálatait indítottak és egy Salamon nevű dúsgazdag zsidó temetési menetét feltartóztatták. A koporsót felnyitották és abban az elhunyt holtteste helyett óriási mennyiségű aranyat, drágaköveket és perzsaszőnyegeket találtak. — Ezek után elrendelték az utóbbi napok során elhunyt zsidó koporsóinak felnyitását és amint várható volt, az összes koporsókban hatalmas értékű kincseket találtak.

Finnországban nem szabad táncolni! A finn-orosz háborúba való tekintettel a finn belügyminiszter Finnországban további intézkedés megtiltotta a nyilvános táncot. A finn intézkedés jellemző a finn nép becsület és önfeláldozó lelkületére.

Megállapították az új gabona árát.

A hivatalos lapban megjelent a búza, rozs két-szeres árpa és zab 1941—42. gazdasági évre érvényes legmagasabb árára vonatkozó rendelet. A rendeletben a kormány a kenyérmagvak megállapításánál sok körülményre volt figyelemmel. Így például a legmesszebbmenő módon méltányolták azt a különleges helyzetet, amely az egész világon a kenyérmagvak árkialakulására nagy hatással van. Így a búzára vonatkozólag megszabott 30 pengős és a rozsról megállapított 28 pengős ár teljes mértékben kielégíti a gazdaközönség várakozásait. Ugyanokor az összes körülmények mérlegelése után állapították meg a takarmányárpa és zab árát is.

A múlttal szemben jelentős változás az, hogy a búza és rozs árát érebben az egész gazdasági évre egyöntetűen állapították meg, illetőleg figyelemmel arra, hogy a gabonafogalom szabályozására vonatkozó rendelet a felajánlási hajlandóságot azzal biztosította, hogy aki búzáját, rozstát október 31-ig nem ajánlja fel, az később 10 százalékkal kisebb árát kap. A két fő kenyérmagvak az ára úgy rendeződött, hogy a gazdaközönségnek a termelési költségek kiegyenlítése iránt sok alkalommal hangoztatott kívánságai teljes mértékben kielégítettek. A búza és rozs ármegállapításának újszerűsége az, hogy az árát egységes alapon állapították meg az ország minden vasúti feladálomására és az egyes termelőknek jutó termelői ár csupán annak következtében ingadozhat lényegtelenül, hogy a vasúti állomásokhoz való fuvarozás az üzem belső számadásában hol kisebb, hol nagyobb összeget jelenthet. Egyébként azonban a gazdaközönség érdekeit és ezen az a közellátás érdekeit is messzeemenő módon védeni kívánta a kormány az egységes búza és rozssárral. A közgazdasági különleges szempontjai szerint az új rendszer előnyt jelent olyan gazdaságok számára, amelyek korábban kevésbé kedvező körülmények között termeltek és ennek folytán ár tekintetében meg rövidültek, viszont azonban a kormány álláspontja az, hogy a jórészt faluhelyen lakó mezőgazdasági termelő lakosság számára minden lehető előnyt biztosítani kell. Ez történt adott esetben is!

A rozs ára csaknem ugyanaannyi, mint a búza. Ez az árendezés is látszólag szintén nem a közgazdasági elgondolásokat, mivel azonban időnkben mindennél fontosabb az, hogy első-emberei táplálkozásra használtassék fel a rozs, nek teljes mennyisége, ennek a célnak biztosítását a kormány a rozs árának olyan megállapításával kívánta biztosítani, hogy a rozsár és búzár közötti százalékos különbség sinces.

Természetesen az egységes búza- és rozssárral való ellátás érdekében a kormányzat intézkedéseivel segítséget tesz bizonyos kormányzati intézkedések minthogy az egységes árú búzából és rozsból a társadalmi béke egyik legfontosabb tényezőjéhez mérten egységes árú lisztet is kell előállítani, hanem árak tekintetében is összhangot kell építeni az ország minden részében.

A kormányrendelet az árpafélék közül csak a kopasz árpa árát állapította meg. A sörárpa árát nem kellett megkülönböztetni, minthogy a sörtermeléshez felhasználható árpa mennyisége a kormányzat ellenőrzése alatt és ilyenformán az árak tekintetében is nehézség nélkül lehet később határozni. Az árpa és zab árát a sörárpa áránál magasabb mértékben emelkedett, mint a búza és rozs árát. Ennek kettős célja van. Amikor egyfelől a sörárpa árát tudta a kormány ezeknek a fontos takarmányszármazékoknak ármegállapításánál is azt, hogy a gazdasági élet számára a termelési költségek változására vonatkozó kívánságai a lehetőség határára belül elismertessék, másrészt mégis gondoskodni lehetett arról, hogy a sörárpa és zab, valamint a búza és rozs ára közötti árbeli távolság alakuljon ki, amely legjobban arra, hogy a főterményeket valóban arra a használatukra fel, amely adott viszonyok mellett leggazdaságosabbnak látszik.

A kormányynak ez az intézkedése, továbbá az előzőleg megtett és az új termés felhasználásához kapcsolatos intézkedések biztosítékai annak, hogy az 1941—42. gazdasági évben nem lesznek közbezávarok.

etni a kényári növények magvát!

virágok magvát leghe-
s hónapban felszártykos
i. Megfelelő ápolás mel-
yan elvetett palánták ki-
lnek és kora tavasszal
ükre kiültethetők.

bb kényári növénye-
ezek:

ez árvcáska, mályvarózsa,
szászorszép.

ülzetni a bércéplésért?

örzés országos kormány-
sbályozta a bércéplési
Eik a következők:

gépéknél, ha az üzem-
sépeltető gazda adja, a
al céplési rész 5,5 száza-
szemanyagról a géptulaj-
szemédkor, akkor 6,5 száza-
magánjárógépéknél a leg-
éplési rész 5 illetve 6 szá-
éplési részen kívül egyes
eldűl távolabb fekvő ta-
mamint vonatból történt
ízonyos pótlék is számít-
ól a megállapított díjak-
eséplőgépjárművel, a
át és az etetőket, míg a
állására szerződött mun-
hatóság előtt kötött szer-
megállapított járandóság

nyen termés lesz?

öldművelésügyi minisz-
tése szerint búzából és
zepes termés várható.
ából jó közepes termés
ái. A zab fejlődése a ked-
ési viszonyok következté-
és így közepes termés
kukorica második, gok-
madik kaplása befejezést
z időjárás megre fordul,
termésre lehet számítani.
sen még nagyon sok min-
g, hogy a kukorica fejlő-
n fog alakulni.

ya, répa és cukorrépa
fejlődik. A kerti vetemé-
ése ellen sem lehet panasz.
rmeis az egész ország terü-
n jó volt. Sokhelyen a
ár másodsor kaszáljak.
ünövése is igen jó.

Takarékoskodni kell a tengeri liszttel.

Az országban a kenyérellátás te-
rén általában nehézségek merültek
fél, mivel a múltévi termés a közep-
esnél gyengébb volt. Az elmúlt ösz-
szel az ország ugyan megnövekedett
az érdélyi területekkel, de a románok
semmiféle készleteket nem hagytak
hátra. A bácskai területek visszatér-
ése sem segített ezeken az ételmezési
nehézségeken, mert a szerbek a készle-
teket legnagyobb részét magukkal
vitték.

A kárpátaljai terület kormányzói
biztosítják az egész ország területén mu-
tatható ételmezési nehézségek ellenére
mindeidőre biztosítani: tudta a ke-
nyérliszt- és a tengeriliszt-, valamint a
tengeriszükségletet.

A búza és rozs, tehát a kenyérliszt-
szükséglet fedezésével azonban nincs
semmi baj, mert az aratás már küszö-
bön áll, illetőleg Bácskában már meg
is kezdődik az aratást, úgyhogy búza-
és rozsliszt már a legközelebbi időn
belül ismét rendelkezésre áll. A ke-
nyérszükséglet tehát fedezhető.

A rendelkezésre álló tengerikészle-
tek a már hízalás alatt álló sertések
hízalásának befejezésére szükségesek,
amelyek az egész ország zsirszükség-
letének ellátása szempontjából pótlha-
tatlannak.

A magyar kormány mindent meg-
tesz, hogy az előbb említett szükség-
letek mellett a kárpátaljai lakosság
szempontjából annyira fontos tengeri-
szükségletet biztosítsa.

Az új tengeritermés beéréség a la-
kosságnak a tengerit vagy árpadará-
val, vagy kölessel kell pótolnia. Itt
tudni kell, hogy az árpa aratása ju-
lius végére, a köles aratása pedig
augusztus első felére várható. Az

árpa, a köles teljesen egyenértékű
táplálékot nyújt a tengerivel.

Kívánatos tehát, hogy a lakosság
azzal a tengerivel, amely a napokban
került szétosztásra, takarékoskodjon,
hogy azt az időt, ameddig az Árpa-
dara és a köles rendelkezésre áll,
minden nehézség nélkül áthidalhassa.

Kielégítő a szőlők fejlődése.

A szőlők, bár a virággzással meg-
késtek, jól fejlődnek. A peronospora
terjedését a hűvös időjárás gátolja.
Helyenként a szőlőkben bogár-kárle-
vők léptek fel. Különösen a szőlő-
iloncára van nagy panasz.

Arató gazdák figyelmébe! Az
EMGE felhívja a gazdák figyelmét
arra, hogy milyen nagyfontosságú az
aratásnak megfelelő időben történő
elvégzése. A gazdák általában azt a
hibát követik el, hogy gabonájukat
egészen érett állapotban aratják,
már pedig ilyenkor igen tetemes
vesztéses következik be, mert a már
megérett szemek egy része kipereg,
elhull. Ezért az aratást nem akkor
kell végezni, amikor a gabona egész-
en megérett, hanem az u. n. viasz-
érés állapotában. Az idei év idő-
járása különösen alkalmas arra,
hogy a gazda kellő időbeosztással,
nyugodtan végezhesse el az aratást,
mert a hűvösebb idő mellett a ga-
bona nem érik be olyan hirtelenül.
Tehát ne várják meg a gazdák azt,
hogy a gabona egészen érett legyen,
hanem az u. n. viasz-éretttség fokában
kezdjék meg az aratást. Viasz-érett-
ségnek hívjuk az éretttségnek azt a
fokát, amikor a gabonaszem még
nem kemény, hanem lágyan törik
el, azonban tejes nedvet már nem
enged magából, hanem belseje viasz-
szerű.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltségű, színmagyar
biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös
díj- és feltételek mellett. Vezet, fő- és helyképviseltek
minden városban és községben.

Erdélyi Fiókgazgatóság:

Kolozsvár, Horthy-út 6. szám. — Telefon 36-85.

Magyar nemzet verses története

A második fonalapító

Elának, aki következett,
adá a hálás emlékezet,
ezt megírni a sor. következnek,
danivalónk előzőleg lesz még.

hatalma gyenge lábon állott,
ő, tekintély régen szerte mállott.
állítani Béla ezt akarta,
belevágott a kemény ugorba.

főurak seikráztak olatta,
a király ám csak suhogtatta.
gy igóját így ejtő nyakukba
valmasoknak szólni se volt jussa.

ésre így szorítá őket,
habzsolókat, földet-elvevőket,
tegnység múltán így kezdett az ország
áki ápoll, tele piros orát.

am, rend belül, kifelé biztonság,
hána magáról az ország mostonság.
telen orkán valahol nem tömad,
se érik a királyi munkának.

honvéd lelke

(1914.) A menetzászlóalj a patak mel-
telepszik. Csakhamar áll a sátoftábor.
parkodik, hogy maradjon ideje a faluban
nyalánkságot szerezni. Pizkos, rendetlen,
gus kisoroz falu, de talán tojtást, tejet,
keríteni beane. Ez a nyalánkság. Magan
ok. Visz a kíváncsiság, hogy boldogal az
mikor, mikor egy szót sem ért ebből az ékes
A borsodi legényeknek van eszük. Egy-
templéni fiút vesznek maguk mellé. Ezek
tul. Valahogy megértik egymást az idegen

nyik házba két borsodi, meg egy zempléni
tat be. Az ajtóft beresztelték. Ujra kopog-
válasz. Már bakkanas is dolgozik, mikor
ingetésre végre a ház asszonya megjelenik
s. Az ábrázata ijedt és alázatos.

al tudó zempléni kezdi sorolni a békefel-
a!
arul tojtást jelent. Az asszony egy pilla-
köt, de aztán siránkozva válaszol:
amál!
zi az öregapád, — udvarol neki a zempléni
tán tovább kérdi:

— Miká?

— Nyimá! — kesergi a maszatos delnő és el nem
mozdul az ajtóból.

— Asszonya, hogy tej sincs — veti oda a tem-
pléni a borsodiaknak.

— Maszlo? — folytatja, vaját kérve.

— Nyimá!

— Nyimá!

— Nyimá panyel Zabrali moszkali! — siránko-
zik az asszony, mondván, hogy a muszkák elrabolták.

— Hazudik — mondja az öregebb borsodi. —
Az én asszonyom már meg nem állta vóna, hogy le
ne ütlesse a bekopogtatót. Nem így kell ezt komán.
Én másodsor jöttem ki. Tudom, hogy hova dugdos-
sák az élelmet.

Azzal félrenyomja az asszonyt az ajtóból.

— Gyertek utánam!

Egyenesen a tűzhelyhez siet. Kinyitja az ajta-
ját és egymás után szedi ki a csuprokat. Az asszony
nem mer egy szót sem szólni. Egyideig csak néz, az-
tán bemegy a szobába. Itt már nincs rá szükség.
Ugyis megtalálták, amit eldugdosott. Bizony nem
sok. Az egyik csuporban vaj, a másikban főtt tojás-
sok, a legnagyobbban főtt krumpli meghámozva. A
legutolsóban vagy kéltiternyi tej.

A honvédek letelepednek. Ki lócára, ki székre.
Előveszik a saját kenyereiket és esznek. A szobajító
kinyitja és három maszatos, esenevész gyerek bújik
elő, megcsudálta őket. Koravén ráncok a szemük kör-
rül. Hogyne, mikor a gránát idejárt a faluba, itt is,
ott is felgyújtott egy-egy házat. A rémület, a jajve-
székkelő asszonyok képei még ott ülnek a lelkükön.
Most is szepegyve bújnak a tűzhely mellé és onnan
pisognak vágyó tekintettel, de félenken a falatozó
katonákra. Egy kisfiú és két kisebb leány.

A katonák egy pillanatra abbahagyják a fala-
tozást. Nézegetik a gyerekeket. Megszelidülnek a
kemény vonások.

— Szegények — szólal meg az egyik borsodi. —
Szerencse, hogy nem mifelénk folyik a tánc..

— Biz' akkor a miénk is így szenvednének, —
mondja a másik.

A gyerekek lassan nekibátorodnak. Mikor pedig
katonáink vajkenyérrel édesgetik őket, már moso-
lyogni is mernek. Nem szalad el egy miatyánknyi
idő, a kisebbik szőszke lány már ott lovacskázik az
öregebbik borsodi térdén. A nagyobbik rákönyököl
a másik borsodi honvéd térdére és úgy lesi a falato-
kat. A fiú a zempléni vitéz előtt áll és tömi a fejét
szorgalmasan. Az asszony is előmerészkedik. Már
mosolygva nézi a családi képet.

Allok kint, ahoza már nem ér el a hitvány fagy-
gyűgyertya világa és nézem a furcsa jelenetet. Mesz-
szíról ideszakadt, melegsivű magyar honvédek, meg
a három gyerek és a nyomorúságos fagygyűgyertya,
a megbékélt, pizkos asszonnyal együtt.

Befejezik a vacsorát. Mindegyik honvéd pénzt
tesz a tűzhelyre. Paroláznak a három aprósággal. El-
ballagnak.

Az öregb borsodi honvéd, napszitta bajuzási népfelkelő, utoljára marad. Bizonyosan restelne a többi előtt, hogy ő még egyszer visszamegy és kilőve három fényes „grajcárt” ad a gyerekeknek. A tüzhelyen még egy egész koronát is otthelyezt. Meg is támogatja a pénznek örvendő három apróságot, aztán csak annyit mond:

— Nno.

Mint aki jól végezte a dolgát, ballag a többi után. Megszólított:

— Honvéd!

Feszesen megáll:

— Parancs!

— Pihenj! Hány gyereke van!

Ránéz és önérzetesen megpedri a bajuszát:

— Hét, hál'Istennek.

Mikor látja, hogy többre nem vagyok kíváncsi, tiáztelleg és lassan eltűnik a sötét uton. Visz magával egy szeretettel és jóindulattal teli apai szívet. Kemény lépései erőt és bátorságot mutatnak.

Valami édes melegség telepszik a szívemre, hogy az én fajtám. Úgy érzem, hogy valami nagyon szépet láttam: belepillantottam a magyar honvéd lélkébe.

Benke Tibor.

Szent Anna Asszony

Szűz Mária szüleiről, Szt. Joáchimról és Szt. Anna asszonyról semmitse találunk a Szentírásban. Csak az őskeresztény iratok és hagyomány útján állíthatunk valamit össze életéről. A legrégebb forrásunk rólok az ú. n. Jakab ősevangéliuma Kr. u. a II. századból (Ev. Ps. Matthaei), és az ősi szentföldi zarándokok féhjegyzései. Ezekből így foglalhatjuk össze Szt. Anna asszony életét.

Szűz Mária anyja valószínűleg Szefforiszban (Galileában) született. Neve is kifejezi hivatását, mert Anna kedvességet jelent. Lehetett-e valakire nézve boldogítóbb, mint Szűz Máriát szülni! Ő se válhatott azonban könnyen ilyen nagy szerencsének részesévé. Előbb keserű megaláztatásban tanulta meg, hogyan jutunk el Jézus közelébe.

Férjével együtt megöregedtek és még mindig nem áldotta meg őket Isten gyermekkel. A zsidóknál a gyermektelenség nagy szőgyennek számított. Így történt azután, hogy mikor Joáchim az „Úr nagy napján” nyájának legjavából áldozatot akart bemutatni Jeruzsálemben, a főpap (egyik kézirat szerint Rubim) Joáchim áldozatát visszautasította, mert nem volt gyermeke. Ezt annyira szővere vette, hogy a mai Koziba környékére vonult vissza Juda pusztaságába, és nyájai őrzése közben bűjtölvé kérte Istent, vegye le róla a magtalanság szőgyenét.

Felesége, Anna asszony, közben ottalomban bűjtölt és imádkozott, mert nem tudott férjével. Anna fogadalmat tett, hogy ha Istennek mekkel áldja meg, gyermekét a templom szenteli.

Joáchimnak megjelent az angyal és neki Mária születését. Hagyja el tehát a gyermeket és térjen vissza Jeruzsálembé. Amikor angyali vigasztalásban részesült Anna a templom kapuzó, amelyet aranyknak hívnak és az angyal elé, mert ma hozzád jön.”

Ő gyorsan ügykezett szolgálóival, akik ott elkezdett imádkozni. Mikor pedig a templom zőban már kifáradt, egyszeresek fölért és látta, hogy megérkezett Joáchim nyáve futott, nyakába borult és így kiáltott: „Istenem voltam és ime már nem vagyok az; magyarság és ime anya leszek!”

Kislányuknak a Mária nevet adták és a templomban — fogadalmukhoz híven — a templom szenteltek fel. Szűz Mária szülei a Bethezdai laktak Jeruzsálemben, miként a II. század iratban olvassuk: Joáchim a kapuzó szentelés után, betért „házába”. Szt. Szophia zsálemi pátriárka költeménye szerint a Bethezdai közelében szőlte Anna asszony.

Szűz Mária szülei korábban valószínűleg Galileában laktak: Názáretben és Szefforiszban. Idősebb korukban Jeruzsálembé költöztek, könnyebben kereskedésük fel a templom közelébe, leg a Szentlélek sugallatára is (Dum. 12. 12.). hogy a Szűzanya a templom közelében szőlte.

Szt. Anna asszony életéből többet nem tudunk. A zarándokok egy része és több török is a mai Szt. Anna-templomban van a szűzanya szőlete már a VI. században elterjedt Keletről. Keletről pedig a VIII. században, Konstantinápolyban I. Jusztinián császár építtett neki templom, amely ma a Mária Antiquában kőpét és szőletek. Ünnepét Nápolyban már a X. században ülték.

Luther Márton ellene volt Szt. Anna asszony tiszteletének. Úgy látszik azonban, hogy a tisztelet felenül, mert XV. Gergely 1584-ben az egész házra vonatkozólag elrendelte ünnepét, amelyet a mai napig a Bretagneban virágozik tisztelete a szenteltek.

A bányászok, hajósok, özvegyek, szőzölők és a szőzölők benne tisztelek védőszentjévé váltak.

róságok - Adomák

met orvos legyőzte az egyiptomi szembetegséget.

er professor, a neves bécsi orvos arról számol be, hogy egy módszerrel a trachoma elleni küzdelemben szinte csodálatos eredményeket sikerült elérni. A szóban lévők kezelésében a szulfonamidok csoportjából a rifamicin bizonyult a leghatékonyabbnak, mely — mint ismeretes — főleg a gennyes gyulladások kezelésében mutatkozott rendkívül hatásosnak, de amely az utóbbi években a tüdőgyulladások esetek gyógyításában is kiemelkedő szerepet játszott. Amennyiben az esetek 97 százalékán 3-4 nap alatt megkezdődött a gyógyulás.

Érdekes számok.

A haj növekedése.

A hajszálak az ember fején havonta egy centimétert nőnek. 65 éves kor után ez 8 méternyi növekedéssel meg. Ha tekintetbe vesszük, hogy ember fején százezer hajszál és őszszáradék ezeknek a hajszálaknak 65 éven át történt növekedéséről, ez 800 ezer méter, azaz 800 kilométert tenne ki. Az ember hosszú hajszál tehát átérné a Föld országát.

Gyufát fogyaszt el a dohányos ember?

Egy ember naponta elfogyaszt egy gyufát. Ez évente 9 ezer 125 gyufának felel meg. Ha felteszünk egy 100 darab gyufa 16 gramm súlyú, úgy egy dohányos ember évente elhasználhat 1600 kilogramm.

Érdekesebb adatot kapunk, ha megkérdezzük, hogy egy 65 éves ember életéből mennyi időt töltött el a cigarettára gyújtott. Ha megkérdezzük, hogy egy 5 másodpercre volt egy cigarettára meggyújtására, az 25 cigarettát számítva és a dohányozást 20 éves korában kezdve az illető, összesen 30 ezer másodpercet töltött el azzal, hogy cigarettát gyújtott. Ez 25 teljes napnak felel meg. A dohányos ember tehát az életén át összegzeve heteket vesz el azzal, hogy meggyújtja a cigarettát.

A katona feladata.

Dárusz perzsa király egyik hadvezére meghallotta, amint az egyik katona az ellenséges Macedónia királyát, Nagy Sándort gyalázta. Így szólt hozzá:

— Nem azért fogadtalak zsoldomba, hogy Nagy Sándort gyalázd, hanem azért, hogy harcsoj ellene.

Tanácsadó

Minden tanácskérő leveléhez mellékelendő 70 fillér, az orvosi levelekhez 1 pengő. Ezt bélyegben is lehet küldeni.

S. Z. A Romániában kiállított közjegyzői okiratot csak akkor fogadják el a magyar telekkönyvi hatóságok, ha egyházi a kérdéses iratok az illetékes román törvényszék előtte hitelesíti. Így semmiestre se fogadjon el olyan szerződést, amelyiken nincsen meg az illetékes román törvényszék hitelesítése.

G. P. Valóban igaz, Körösi Csoma Sándor ázsiai kutató halálának 1942. április 11-én lesz százéves évfordulója. A nevezetes évforduló a magyarság bizonyára meg fogja ünnepelni.

O. R. A paradicsom termése éretlen állapotban valóban tartalmaz szalmamin nevű mérget. Ez a mérge az új burgonyában is található. Legritkább esetben azonban, hogy zöldparadicsom fogyasztása után komoly mérgezési tünetek lépnek fel. Az érett paradicsom nem tartalmaz mérget meg akkor sem, hogyha zölden volt leszedve és mesterségesen érlelték meg. Kétségtelen azonban, hogy gyenge gyomor emberek jól teszik, ha az új burgonya és a paradicsom fogyasztása alkalmával óvatossá, illetve mértékletesek.

F. I. A kutya legrosszabb életkora 25-30 esztendő. Nem valószínű tehát az az állítás, hogy az említett kutya, amely ma is jó egészségben él, a világháború alatt már huszéves lett volna. Valószínűleg akkor néhány éves lehetett.

S. I. Semmi dugványozást nem lehet ilyenkor végezni. A dugványozást lehetőleg tavasszal kell végrehajtani, hogy a növények őszig megerősödjenek és átültethetők legyenek. Sokszor tavaszi dugványozás esetén is jövő tavaszig kell várni a kiültetésre), mert a dugványozott növények nem erősödnek meg eléggé.

J. L. Kézdizentelek. Ön kártérítést, mint társulajdonos nem kérhet senkitől, pusztán közönség megszüntetését kérheti, vagy az Ön által befektetett beruházások megtérítését.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltainkuk köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

L. I. Bálványosváralja. A. S. Apagyfalu. M. D. Magyarócsa. K. G. Bacia.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint megelőző számunkban közöltük olvasónkunkat kiküldöttünk közül Vinczezy Sándor a Háromszék megyében levő előfizetőinket keresi fel folytatásában, míg Tóth Imre folytatja munkáját Szolnokba megyében. Kérjük azonnali előfizetőinket, akik az említett megyékben laknak és hátralekészek, hogy szíveskedjenek megbízottainkunk kifejezni a hátralekészeket. Azért közlünk előre, hogy megbízottaink mely időket keresik fel, hogy a hátralekészeknek idejük legyen arra, hogy a pénzt észszerűen és megbízottunk ottléte alkalmával átadhassák fennálló tartozásukat. Miatán az ér első fele megélt, senki sem mondhatja azt, hogy miért kérjük ilyen hamar a f. évi díjat, mert ismeretes mindenki előtt, hogy milyen nagy nehézségekbe kerül a lap előállítás, különösen most, amikor mindennek az ára emelkedett és mi csak a legmészebbel emeltük a díjat, halott a drágulás jóval nagyobb, mint amennyivel mi többet kérünk előfizetői díjban.

Postafelvitelünk is küldünk felszólítást és kérjük azokat, akikhez ilyen érkezett, hogy a feltüntetett összeget küldjék be.

"Pártfogók." A Kultuszminiszternek Hóman Bálint. Más hasonló miniszter névűk.

K. I. Tasmán. Konez-Konyhakertészet kapható. Ára 2 pengő és a portóköltés. Déván István; Sportlövő II. kötet még nem jelent meg.

N. I. Köpec. All. övönképző Budapest. VIII. Rózsák tere 6. sz. alatt van (Érdélyben állami üne). Női felsőkereskedelmi iskola van Kolozsváron is Malom-u. 12. sz. alatt.

A következő befutott pénzek nyugtázzuk: B. J. Margitá 5.70. Sz. V. Kőgyapusta 4.70. A. I. Bihar 3. I. L. Kisborsos 2.70. Ifj. N. J. Málva 11.20. B. J. Marosvásárhely 6.20. N. K. Marv. Árt. 6.20. J. B. Korona 6.20. Ifj. R. I. Maroszentanna 2.10. Sz. I. Kőrösztelke 6. B. J. Marosvás. 6.20. Sz. M. Öbörgényes 6.20. B. K. Maroszentgyörgy 4.20. Sz. F. Csoma 6.20. K. A. B. Czegetelke 6.20. L. N. J. Ludvög 11.20. M. J. Szabolcs 6.20. O. K. Pelbárháda 6.20. Sz. B. Székelyhid 6.20. Özv. F. L. né Borsosváralja 6.20. L. I. Marosvásárhely 6.20. Sz. I. Gőrgényzentanna 6.20. V. I. Marosvásárhely 11.20 pengő.

Szerkesztésért felel: PAP JÁNOSY BELA DR.
Felelős kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

BIBLIOMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
1260 Győrfy tér

Peng a kasza, vág a sarló,
Nemsokára lesz is tarló.
Sárga tarló, sárga asztag,
Itt a termés, drága, gazdag.

Tanuld meg!

Védekezés a kenyér nyúlósodása ellen.

A kenyér a nyári meleg hónapokban igen gyakran megnyúlósodik. A kenyér nyúlósodását a burgonya-bacillus idézi elő. Ez a bacillus csirák (spórák) útján szaporodik. A spórák a kémiai szerekkel szemben rendkívül ellenállóak, a forró vízgőzben is élnek 5–6 percig. Mind a talajban, mind az egyes növényeken fellelhetők, tehát a búzán és a rozson is. A búzáról és rozsról az őrlés folyamán kerülnek a lisztbe, erről a malom nem teher, azt megakadályozni nincs módjában. Minél korábbiabb a liszt, annál több bacillus van benne. Mivel ezen bacillus spórái a 113 C. fok melegeit kibírják 45 percig is, a sütésnél nem pusztulnak el, mert bár a kemence hőfoka a kenyérsütésnél 260–270 C. fok, a kenyér belsejében a hőfok sohasem emelkedik 100 C. fok fölé, legfeljebb csak 97–98 fokon marad. A kenyér akkor nyúlósodik meg a leggyorsabban, ha meleg helyen tartjuk. A fertőzött kenyér bele a nyári meleg hónapokban rövid állás után nyúlós, ragacsos, pókhálószerű szálakkal keresztülszőtt, kedvetlen, édesbűs ízű és erősen jellegzetes andorító szagú lesz. Ezen baj ellen úgy védekezhetünk sikeresen, ha a kenyeret erősen kúsítjuk és hűvös helyen tartjuk. Biztos ellenzere a nyúlósodának, ha a kenyérsütést kissé savanyúra készítjük, savanyú korússal dolgozunk, mert ez a bacillus savanyú közegben nem tud megélni, a savak rá mérgeződen hatnak.

Sok minden jó kell a jó kertészkedéshez.

A keleti munkák elvégzéséhez sokra elcsúszhat a felhasználási anyagok és az alkalmazott eszközök mennyiségétől illetve jóagától függ. Rövid áttekintés képpen az alábbiakban foglaljuk össze, hogy mi minden szükséges a jó kertészkedéshez?

A földmunkálatokhoz az ásó, lapát, kapu, gereblye, a trágyához vasvilla szükséges. Az öntözéshez öntözőkannákon kívül a növények permetezéséhez alkalmas gumi vagy kenderítőmlő, esetleg önműködő permetező megkönnyíti munkánkat. A gyepterületünk kaszálását, ha kisebb területekről van szó, akkor azt sarló és fűnyíró öllő segítségével végezhetjük. Azonban nagyobb pázsitterület karbantartásához kasza, vagy erre a célra szolgáló pázsitkaszáló-gép szükséges. Az élősvérmény sövénynyíróléval nyessük. A cserjék metszéséhez, száraz ágak kivágásához kertitolló, kézi-fűrész, kertihecs, esetleg kétagú létra szükséges. A palánták

kiültetéséhez a kériásónak veszik jó hasznát. A gyomos növények részére karbólól és kötőanyagból rajzított gondoskodunk. A növényeken fellépő kártékony (levéltetvek) és gombabetegységek ellen megfelelő védekező anyagot és arra alkalmas permetezőző szerünk be. A javításához szükséges trágya, az útakra való művelés vagy lak beszerzéséről időnként gondoskodunk. Az utak és utak tisztítására a nyírjeseprű a legalkalmasabb. Az útréteget az erre a célra szolgáló útrabarolással tisztítjuk. hóvár és talicska naponta szűrtézet eszéközök a kert...

Juttassuk a szervezettel mézhez!

A szervezet igen fontos építő anyagai közé tartozik a méz. Ezért tehát vigyázni kell arra, hogy olyan életmódot folytassunk, amelyek nagymennyiségű méz tartalmúak. Mézben a leggazdagabb eledel a pollen és egyes gyümölcsök. A paraj és teheni tej grammnyi mennyiségében 1500 milligramm juttatja a méz van. A tápanyagok közül a bűs és a kenyér a leggyorsabban méz tartalmúak.

Hivatalban

— Beszélhetnék, kérem, az unokaöccsémnel? V
jöttem.
— Kérem, tegnap szabadságot kapott arra, h
On temetésére megy.